

των ὡς αἱ νῆσσαι ἐντὸς τοῦ βιοβόρου. Μετὰ τοιοῦτο τεμάχιον, οὕτω σκαφῶς εἰκονίζον τὰς κακίας τῶν τότε δούλων ἐν ὅλῃ αὐτῶν τῇ γυμνότητι, περιττὸν εἶναι, νομίζομεν, νὰ μακρηγορήσωμεν ἀποδεικνύοντες ὅτι γενεὰ εἰς τοιοῦτον βαθὺδὸν φιλήδονος καὶ διεφθαρμένη καὶ εὑρίσκουσα τὴν ικανοποίησιν πασῶν αὐτῆς τῶν δρέξεων ἐν τῇ δουλείᾳ καὶ τῇ εἰδωλολατρείᾳ, ἀδύνατον ἦτο νὰ προτιμήσῃ τὴν εὐαγγελικὴν διδασκαλίαν, τὴν οἰκουμένην τότε δισποδον πόλεμον κατὰ πάσης ἀπολαύσεως καὶ πάσης δεισιδαιμονίας. Ἐν τῷ χριστιανικῷ οὐρανῷ οὕτε Βάκχος ὑπῆρχεν ἀκόμη οὔτε Ἐρυθρὸς ἢ Πρίαπος, ἵνα ἐλκύσῃ ἀνθρώπους οἵτινες οὐδὲν ἄλλο ἐλάτρευον πλὴν τῆς μέθης, τῆς κλοπῆς καὶ τῶν κορασίδων. Τί εἶχον νὰ καρπωθῆσιν ἢ νὰ ἐλπίσωσιν οἱ τοιοῦτοι ἐκ τοῦ χριστιανισμοῦ; Τὴν ἐλευθερίαν; Ἀλλὰ καὶ ταύτης κατεφρόνουν, ἀφοῦ μάλιστα ἔπειπε ν' ἀγοράσωσιν αὐτὴν δι' ἄλλης ὑποταγῆς, πολὺ βρυτέρας, εἰς τὰ αὐστηρὰ παραγγέλματα τῆς χριστιανικῆς ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης. Τοιαύτης ἐλευθερίας μυριάκις ἦτο πρτιμοτέρα αὐτοῖς ἢ οἰκία τοῦ δεσπότου μετὰ τῶν κλοπιμάίων ἀπολαύσεων καὶ τῶν νυκτερινῶν δργίων. Καὶ τῷ διντὶ βλέπομεν τοὺς Ῥωμαίους δούλους οὐ μόνον περιφρονοῦντας τὴν ὑπὸ τοῦ χριστιανισμοῦ προσφερομένην ἐλευθερίαν, ἀλλὰ καὶ ἀγρίως καταδιώκοντας τοὺς αὐτοκλήτους αὐτῶν συνηγόρους. Ἐνῷ ἐπίσκοποί τινες εἴτε ἐκ φιλανθρωπίας πρὸς τοὺς δῆθεν πάσχοντας καὶ καταπιεζομένους εἴτε καὶ ἐξ ἀπλοῦ προσηλυτικοῦ σκοποῦ ἐκήρυττον τὴν ἴστητα καὶ τὴν χειραφέτησιν τῶν δουλευόντων, οὗτοι οὐδεμιᾶς ἡμέλουν εὐκαιρίας ἵνα βλάψωσι τοὺς χριστιανούς. Καὶ ἐν Ῥώμῃ, καὶ ἐν Γαλατίᾳ, καὶ ἐν Ἀφρικῇ καὶ πανταχοῦ τῆς αὐτοκρατορίας οἱ δούλοι κατεσκόπευον καὶ παρέδιδον εἰς τὸν δῆμιον τοὺς διπαδούς τῆς νέας θρυσκείας, καταμηνύοντες αὐτοὺς οὐ μόνον ἐπὶ χριστιανισμῷ, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀνθρωποφάγους καὶ δίκην κυνῶν ἀσελγαίνοντας εἰς τὰς ὑπογείους αὐτῶν συνελεύσεις. Π μαύρη αὕτη ἀχαριστία δὲν ἥρκεσε νὰ ψυχράνῃ τὸν ζῆλον τῶν πρώτων χριστιανῶν, οἵτινες δὲν

ἔπιχουν παρακινοῦντες τοὺς ἀσπαζομένους τὴν πίστιν τοῦ Χριστοῦ πατρικίους εἰς χειραφέτησιν τῶν δούλων των. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον ηὔξανεν ἡ ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας ἡμερότης τῶν ἀγωτέρων τάξεων τῆς βραχικῆς κοινωνίας, κατὰ τοσοῦτον ὁ εἰδωλολάτρης δῆχτος καθίσταται αἰσχρότερος καὶ αὐθαδέστερος. Αἱ καθεκάστην αὐξάνουσαι αὐτοῦ ἀπαίτησις ἡ πείλουν κοινωνίαν κατακλυσμὸν ὡς τὸν σπαράσσοντα σήμερον τὴν Γαλλίαν. Εὐτυχῶς ὅμως αἱ ἐπελθοῦσαι τότε ἀλλεπάλληλοι τῶν βαρύχρων εἰσβολαὶ ἐκώλυσαν τὴν πρόοδον τοῦ κακοῦ, ὑποβαλλοῦσαι εἰς κοινὸν ζυγὸν τὸν τε δοῦλον καὶ τὸν δεσπότην.

(Ἐπετελεῖ τὸ τέλος).

ΕΜΜ. Δ. ΡΟΪΔΗΣ

Ο ΚΟΜΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

(1869)

A'.

Ο χειμὼν τοῦ 1863 ἐπῆλθε βραδύς.

Οἱ ἄνθρωποι συνειθίσαντες νὰ ὑποδέχωνται αὐτὸν, τοῦ Νοεμβρίου ἀρχομένου, ἡσθάνοντο τὴν ἔλλειψίν του. Λπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν περιέμενον νὰ ἰδωσι τὴν χιόνα πίπτουσαν, ἀλλ' αὕτη δὲν ἐφαίνετο· ὅσακις δὲ ἔβλεπον τὸν οὐρανὸν καλυπτόμενον ὑπὸ μελανῶν νεφῶν, ἡγάλλοντο, ἐπειδὴ ἐνδικίον ὅτι ἐγειρόμενοι τὴν ἐπιοῦσαν θὰ ἰδωσι τὴν γῆν ἐνδεδυμένην τὴν λευκὴν αὐτῆς στολὴν· ἀλλ' ἡ πατῶντο· διότι ἀντὶ χιόνος ἀνεμος μισημέρινὸς πνέων διεσκόρπιζε τὰ νέφη, καὶ ἡ ἐπιοῦσα ἀνέτελλε φωτιζομένη ὑπὸ λαμπροῦ χειμερινοῦ ἥλιου.

Ἡ χιὼν εἰς τοὺς συνειθίσαντας νὰ βλέπωσιν αὐτὴν ἀνὰ πάνη ἔτος εἶνε τι τῶν ὄντων ἄνευ.

Καὶ ὁ πενέστατος τῶν ἀνθρώπων ἐπιθυμεῖ αὐτὴν, χωρὶς πχντάπασι ν' ἀναλογίζηται ὅτι ἡ ποθεινὴ αὕτη χιὼν θὰ γείνη αἰτία νὰ παγώσῃ. Οὐδὲν κωλύει αὐτὸν ἵνα

έγειρόμενος τὴν πρωῖαν καὶ βλέπων αὐτὴν ἀνακράζῃ — Τί χαρὰ Θεοῦ!...

Οὐθεν βαρέως ἔφερον τὴν ἐλλειψίν αὐτῆς.

— Νὰ ἔλθῃ δὲ Δεκέμβριος, ἔλεγον οἱ ἄγαθοι ἀνθρώποι, καὶ νὰ μὴ γιονίσῃ! —

Ἄκους ἔκει, ἀδελφὲ, ἔλεγεν ἔτερος, νὰ μὴ ἀπρίσουν τοῦ ἀγίου Νικολάου τὰ γένεια; Τί ἔπαθεν ὁ γερομωρχμένος αὐτός; Οἱ δὲ μᾶλλον ἀθεόφοβοι, — Ήξεύρετε τὶ συμβαίνει; φάνεται δτὶ ἐφέτος ἀκόμη δὲν ἐμεγάλωσαν τοῦ Θεοῦ τὰ γένεια, καὶ δὲν ἦλθε καιρὸς νὰ ξυρισθῇ διὰ νὰ μᾶς τὰ δίψη.

Παρῆλθε καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ ἀγίου Νικολάου χωρὶς χιόνος. Α! τοῦτο πλέον ἦτο ἐναντίον τῆς φύσεως γέροντες ἕνδομηκοντούτεις ἔλεγον ὅτι δὲν εἶδον ἄλλοτε τοιχύτην βραδύτητα.

— Τοῦ ἀγίου Νικολάου χωρὶς χιόνα! — Περίεργον πρᾶγμα! — Ήλλαζεν δὲ κόσμος, φάνεται, πλησιάζει τὸ τέλος του, ἐψιθύριζον οἱ δεισιδαιμονες.

Ὑπάρχει δημῶδες; λόγιον ἀνὰ πᾶν ἔτος ὑπὸ μυρίων στομάτων, ίδιως παιδικῶν, ἐπαναλαμβανόμενον, λόγιον ἀποδίδον εἰς τρεῖς ἀγίους τρεῖς διαφόρους ίδιότητας. — Βαρβάρα βαρβαρότει, ίτως διότι κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ λογίου τούτου ἐθεωρούντο βάρβαροι οἱ ἔχοντες πάντοτε τὴν χιόνα κάτοικοι τῶν βορείων χωρῶν, Σάβας σαβανόρει, διὰ τῆς χιόνος ἐννοεῖται, ἥτις τφόντι ὅμοιάζει μὲν μέγα σάβανον καλύπτον τὴν γῆν, "Ἄτε Νικόδης παραχόρει, διὰ τῆς χιόνος καὶ αὐτός.

Τὸ ἔτος λοιπὸν 1863 ἀπεδείχνυε τὸ λόγιον τοῦτο ψευδές.

Αἱ κορυφαὶ τῆς Ροδόπης καὶ τοῦ Αἴμου, ἔξαιρουμένων ἐκείνων ἐξ ὧν οὐδέποτε ἡ χιὼν ἐκλείπει, ἀλλὰ πάντοτε δικιμένει καὶ ἀπὸ λευκῆς εἰς μέλαιναν μεταβάλλεται, ἐσθ' ὅτε δὲ καὶ σκωληκόβροτος καθίσταται, ἥσαν ἀνευ χιόνος.

Ἐπὶ τέλους ἡ ἐμφάνισις αὐτῆς εἶχε καταντήσει τι διπερ οἱ ἀνθρώποι μετὰ μεγίστης ἀνυπομονησίας προσεδόκων.

Αλλὰ τὴν παραχρονὴν τῶν Χριστουγέννων δὲ θεὸς γύδονος πλέον νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνυπομονησίαν τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν ἀνθρώπων. Η χιὼν ἤρξατο καταπίπτουσα.

Οέλουσα δὲ, φαίνεται, ὡς ἀναπληρώσῃ τὴν μέχρι τῆς ημέρας ἐκείνης ἐλλειψίν της, ἐπιπτε κατὰ νιφάδως πυκνοτάτας.

Οὐδὲν ποιητικώτερον, διὰ τοὺς πλουσίους ἐννοεῖται, χιόνος πιπτούσης.

Ἐὰν μὲν ἦν τις φωμαντικὸς, λαμβάνει ἀνὰ χεῖρας μυθιστορίαν τινὰ τοῦ περικλυτοῦ Δουμᾶ, κάθηται πρὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἀναγινώσκει· ἐὰν ἀπαρέσκωσιν αὐτῷ τὰ τοιούτου εἶδους βιβλία, λαμβάνει ἄλλον τινὰ συγγραφέα σπουδαιότερον — μὴ πρὸς βάρος τοῦ Δουμᾶ. Ἐὰν δὲ δὲ ἀνθρώπος ὁ ἀπολαμβάνων τῆς ἡδονῆς ταύτης, τοῦ δρόκν τὴν χιόνα πίπτουσαν, ἀνήκῃ εἰς τὸ ὠραῖον ἥμισυ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, κάθηται πρὸ τοῦ κλειδοχυμβάλου καὶ πλήττουσα διὰ τῶν ἀλαζαστρίνων δακτύλων τὰ ἐλεφάντινα τοῦ δργάνου πληκτρα φίπτει ἐνίστε τὸ βλέμμα πρὸς τὰ ἐκτὸς καὶ τέρπεται θεωροῦσα τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐκείνο θέαμα.

Αλλὰ ἀφοῦ τοσαῦτα περὶ τῶν ἄλλων ἥλικιῶν εἰπομέν, διατί νὰ μὴ ὄμιλόσωμεν καὶ περὶ ἐκείνων αἵτινες εἶδον ἥδη πολλοὺς χειμῶνας, ή κάλλιον φέρουσιν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς των, ἐκυρτώθησαν ὑπὸ τοῦ γήρως καὶ τῶν δποίων ἡ φαντασία ἔπαυσε πλέον διαθερμαινομένη ὑπὸ τῶν ὠραίων σκηνῶν τῶν μυθιστοριῶν καὶ τῶν ἐνθουσιαστικῶν ἥχων τῆς μουσικῆς;

Ο τοιοῦτος, ἐὰν μὲν ἦν ἀνήρ, χόνεται εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου μεμψιμορῶν κατὰ τοῦ χειμῶνος, τοῦ ψύχους, τῆς ὑγρασίας, τῶν φευματισμῶν, τῆς ποδάρων . . . . ἐὰν δὲ ἦν γυνὴ, κάθηται παρὰ τὴν ἑστίαν συναθροίζουσα περὶ ἐκυτὴν, ὡς ὅρνις τοὺς νοεσσοὺς αὐτῆς, τὰ μικρὰ τῆς οἰκογενείας καὶ διηγεῖται εἰς αὐτὰ περὶ βρυκολάκων καὶ καλικαντζάρων ἥ, ἐν ἐλλειψὶ μικρῶν, καλεῖ ἐκ τῆς γειτονίας τῶν συνομηλίκων τινὰ καὶ μετ' αὐτῆς ὑπολογίζει τὰ ἔτη τῶν γυναικῶν τῆς γειτονίας, ὄμιλοι περὶ τῶν ἐνδυμάτων τῆς μιᾶς, περὶ τῆς φινὸς τῆς ἑτέρας, περὶ τῶν ὄδόντων τῆς τρίτης . . . .

Σκέπτονται ἀρά γε οἱ τοιοῦτοι ὅτι ἀλλοι παγόνουσιν ἐντὸς καθύγρων δωματίων, ὃν τὰ παράθυρα ἀντὶ ὑέλου φράττει χάρτης ἐλαξιόδευτος;

Τὰ θέλγητρα ἀπαντά τοῦ γειμῶνος, ως καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, εἶνε διὰ τοὺς πλουσίους. Θεωρεῖς ἐκ τοῦ παραθύρου τὰς νιφάδας τῆς χιόνος πιπτούσας, ἀναγινώσκεις, παῖδεις, διότι παρὰ σοὶ μορμυρίζει μονοτόνως ἡ θερμάστρα μορμυρισμὸν πρὸς δὲ σὺ μὲν οὐδεμίαν δίδεις προσοχὴν, ἀλλ' ἀν τὴν στιγμὴν ἐκείνην κατὰ τύχην εἰσέλθῃ ῥακένδυτός τις βεβίως θ' ἀνακράξῃ, — Τὶ ζέστη ἐδῶ μέσα! . . .

Δὲν περιπατεῖς ἐπὶ τῶν γυμνῶν τοῦ δωματίου σανίδων, ἀλλ' ἐπὶ τάπητος μαλακοῦ καὶ χνοώδους ἐνῷ βυθίζονταις οὐτοὺς εἰπεῖν, οἱ πόδες σου καὶ δὲν ὁ ῥακένδυτος ἐκεῖνος οὐδὲ καθ' ὅπνον εἰδεν.

Σκέπτεσαι ὅτι τὸ ἑσπέρας ἐν τῷ χορῷ, εἰς δὲν εἶσαι προσκεκλημένος, θὰ ἴσχε τοσάντας ὠραιότητας ἢ θὰ ἐπιδείξῃς τοὺς γυμνούς σου ἄμαρτους! . . . Λί! ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι τινὲς ἐπιδεικνύουσαι οὐ μόνον τοὺς ὄψους, ἀλλὰ καὶ τὰς κνήμας καὶ τὰ στήθη. . . . Ἀλλ' ὅπόση καὶ ὅποίσας διαφέρει μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ τῶν δευτέρων!

Αἱ μὲν ἐπιδεικνύουσιν αὐτοὺς ἐκουσίως ἢ μᾶλλον εὔαρέστως ἢ, ἀν θέλητε, δεικνύουσιν αὐτοὺς ὅπως λάβωσιν ἐπ' αὐτῶν, καθ' δὲν χρόνον εἰσὶ παραδεδομέναις ἡδυπαθῶς εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν μεθυόντων ἔραστῶν των, φιλήματα πύρινα! . . .

Αἱ δὲ ἔνεκκα τίνος;

Τῆς πτωχείας . . . !

Λ! Η οἰκτρὰ αὕτη μάστιξ τῆς ἀνθρωπότητος δὲν θὰ ἐκλείψῃ; Ιδού ζήτημα σπουδαιότατον καὶ οὐσιωδέστατον διὰ τοὺς σοφοὺς τοῦ κόσμου. Ἔξαλείψετε, ἔξαφανίσατε τὴν πτωχείαν, καὶ πάρκυτα θὰ ἴδητε ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν φύλον θὰ παύσῃ παράγον κακούργους, τὸ δὲ θῆλυ τρελλάς παρθένους.

Ομολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι αὕτη ἡ μόνη αἰτία ἢ ἐξωθοῦσα πρὸς τὸ κακουργεῖν, δημολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι μόνη ἡ πτωχεία, ἢν δὲν πάντοτε δύναται τις νὰ δούμεσση προσφυῶς μαστρωπὸν τῶν νεανίδων, ἢ ἐξωθοῦσα τὴν γυναῖκα πρὸς τὸ ἀμάρτυρειν· διότι ὑπάρχουσι φύσεις κακαὶ πράττουσαι τὸ κακούργημα ἢ τὸ ἀμάρτημα ὅχι δι' ἄλλο τι ἢ διότι εὐχαριστοῦνται πράττουσαι τοῦτο, ἀλλ' αὗται τύχη ἀγαθῆ εἶναι ὀλίγαι, ὀλίγισται. Οὐδεὶς ἐν τούτοις

δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι τὰ πλεῖστα κακά, ἔξαιρουμένων περιστάσεών τινας, συμβούντων ἔνεκκα τῆς πτωχείας. Βεβίως οὐδεὶς ἐπιθυμεῖ, ἐνῷ δύναται νὰ ζῇ εὐδαιμόνως ἐν ταῖς ἀγκάλαις τῆς οἰκογενείας του, νὰ ἐκθέσῃ τὴν ζωὴν του, τὴν τιμὴν του, τὴν ἐλευθερίαν του· ἀλλ' ἀλούμονον, ἐὰν ἀποκεῖται, οὐδὲ αὐτὰ τοῦ Κροίσου τὰ πλούτη δύνανται νὰ τὸν κρατήσωσιν . . . Η ἀπληστία ἀφ' ἐνὸς, ἡ τύψις τῆς συνειδήσεως ἀφ' ἑτέρου, ἢν δὲν οὐδεὶς οὐδεὶς θὰ καταστήσῃ διπτόμενος εἰς νέα κακουργήματα, καθιστῶσιν αὐτὸν ἀγριόν πολέμιον τῆς κοινωνίας ἐν ἣ ζῇ. Τὸ δὲ τέλος τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ποιῶν;

Η ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀρχής τις τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας ἢ ἡ ὀλεθρία καὶ ἀτιμος ἐπὶ τῆς ἀποτροπαίου τοῦ Γιλλοτίνου μηχανῆς ἀνάβησις, ἄλλου κακοῦ γείρονος μιαίνοντος τὴν ἀνθρωπότητα, περὶ οὖν ἐν ἄλλῃ εὔκαιρᾳ, καὶ διπερ γείροιστον, ἢ στέρησις τῆς κοινωνίας ἐνὸς ἀνθρώπου, διστιςσεις θὰ ἡδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ δι' αὐτὴν πολλὰ ἀγαθά, ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς ἐλάμβανεν ἄλλην διεύθυνσιν ἐν τῷ βίῳ . . .

Η ρύμη τοῦ λόγου ἔφερεν ἡμᾶς μακρὰν τοῦ προκτιμένου, πρὸς δὲν δέν λησμονοῦμεν νὰ ἐπανέλθωμεν.

Οἱ κάτοικοι ἐγερθέντες τὴν πρώτην εἶδον δλητην τὴν πεδιάδα καλυπτομένην ὑπὸ λευκοτάτης σινδήνος· τὰ ὄγρα τῶν δένδρων φύλλα, δσα δὲν χειμέριος βιρρᾶς δὲν εἶχε καταρριψει, καλυπτόμενα ὑπὸ χιόνος, τὰς στέγας τῶν οἰκιῶν, τὸ πᾶν λευκόν.

Οκτὼ ἡμέρας κατέπιπτεν ἡσύχως, τὸ δὲ βάθος αὐτῆς εἶχεν ὑπερβῆ τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπου. Τὴν ἐννάτην δὲν δέν χωρῆσε σφραδροτάτου καὶ κατέπιπτε συστρεφομένη, ὡς σίφων θαλάσσιος.

Ο, τι συμβαίνει ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Ἀφρικῆς μὲ τὴν ἄμμον, ταῦτὸν συμβαίνει ἐν τοῖς πεδιάσι τῶν βορείων χωρῶν μὲ τὴν χιόνα. Ο σφραδρὸς ἀνέμος ἐγινέσει ταῖς τρύπαις, λέγουσιν οἱ ἐγγάριοι· διότι ἀπασα συσσωρεύεται εἰς μέρη, ἐνθα δὲνέμος πνέει ἕνευ δρυμῆς ἢ πληροῖ τοὺς ἐν ταῖς πεδιάσι χάνδακας.

Οὐαὶ τῷ ὁδοιποροῦντι τοιαύτην ἡμέραν! καὶ μάλιστα ἐὰν ἔχῃ τὸν ἄνεμον κατὰ πρόσωπον! . . .

· Ή ἐκ τῆς γῆς ἀνυψούμενη χιὼν συνενομένη μετὰ τῆς καταπιπτούσης ἐμποδίζει αὐτὸν τὸν νὰ βλέπῃ, ὥστε βαδίζει τυφλοὶς ὅμμασιν ἀπόλυτι τὴν συνήθη ὅδον καλυπτούμενην ὑπ' αὐτῆς καὶ βαδίζει οὐδὲν ἄλλο βλέπων ή χιόνα, πανταχοῦ χιόνα . . .

Προγωρεῖ ἀφιερούμενος εἰς τὸν Θεόν . . .

Καὶ ἐνόσῳ μὲν ἔχει νὰ ἀντιπαλαίῃ κατὰ τῆς χιόνος, ὑπομονή ἀλλὰ μιστὸς δλίγον ἀκούει τὰς φρικαλέας ώρυγάς τῶν πειναλέων λύκων, οἵτινες τοιαύταις περιστάσεις εὑρίσκονταις κατέρχονται εἰς τὰς πεδιάδας καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν πυλῶν τῶν πόλεων. Άνκος τὴν ἀγριοčάλητην γυρεύει, λέγουσι.

Τότε δὴ ἀρχεται προσευχόμενος ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς του. . .

· Ακούει μόνον τοὺς ώρυγμοὺς τῶν λύκων, καὶ μόνον ἔξ αὐτῶν δύναται νὰ κρίνῃ πόσον ἀπέχουσιν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ποὺ εὑρίσκονταις δὲν παρέρχεται πολὺς χρόνος, καὶ ίδοὺ διεκρίνει ἐντὸς τῆς ἀελληέσσης χιόνος σκιάς τινας καὶ δρυθαλμοὺς σπινθηρίζοντας. . .

Τετέλεσται. . . .

B.

· Πδη ᾧς μᾶς ἀκολουθήσωσιν οἱ ἀναγνώσται ἐπὶ τοῦ Αἴμου, καίπερ τοῦ ψύχους ὄντος ὑπερβολικοῦ καὶ τῆς χιόνος τὸ βάθος τριῶν πήγεων.

Ἐπὶ τινος τῶν κλιτῶν τοῦ ὅρους τούτου κείται ἡ κωμόπολις Καζανλίκιον. Τὴν 1 Ιανουαρίου 1864 ἡ κωμόπολις ὀπασα ἦτο ἀνάστατος· σύμπαντες δὲ οἱ κάτοικοι ἦσαν συσσωρευμένοι πρὸ τῆς οἰκίας ἐνὸς τῶν πλουσιωτέρων κατοίκων τῆς κωμοπόλεως, τοῦ Ιωάννου Πέτκωφ.

Οὗτος πρὸ δύο ἑδομάδων εἶχεν ἀναχωρήσει διὰ τὰ πέριξ χωρία χάριν τῶν ἐμπορικῶν του ὑποθέσεων· διαρκουσῶν δὲ τῶν ἐπισήμων ἕορτῶν μάτην περιεμένετο ὑπὸ τῆς συζύγου του.

Τὴν ἡμέραν ὅμως ἐκείνην ἵππος τις ἄνευ ἀναβάτου ἐλύὼν ἔστη πρὸ τῆς αὐλείου θύ-

ρχες χρεμετίζων καὶ κροκίνων· ἡ κυρία Πέτκωφ ἀκούσασα τὸν χρεμετισμὸν ἐνόμισεν δτι διάσυγός της ἐπανῆλθε καὶ ἔδραυε μετὰ τοῦ διετοῦς υἷοῦ της πρὸς ὑποδοχήν του εἰς τὴν θύραν, ἐνθα εῦρε τοὺς ὑπηρέτας ἐλθόντας πρὸ αὐτῆς καὶ ἴσταμένους εἰς τὸν οὐδὸν, ἐναὶ δὲ ἔξ αὐτῶν κρατοῦντα τὸν ἵππον.

— Ποῦ εἶναι διάσυγός μου; ἡρώτησεν ἀρέσσως αὐτούς.

— Δὲν τὸν εἶδομεν, ἐψιθύρισαν οὗτοι.

— Πῶς δὲν τὸν εἶδετε; καὶ ἡλθε λοιπὸν ὃ ἵππος μόνος του;

— Ναί· μόνος του.

— Μὴ μοῦ τὸ κρύπτετε! ποῦ εἶναι; ἀνέκραξε μετὰ φόβου ἀμα καὶ χαρᾶς.

— Δὲν ἡξεύρομεν, κυρία. . .

— Λοιπὸν θέλετε νὰ παίζετε μαζῆ μου;

· Ήγνόει τί νὰ πιστεύσῃ· ἡλθεν διάσυγός της καὶ ἐκρύθη χάριν ἀστείσμου, ἡ τωρόντι δὲν ἐπανῆλθε, καὶ ἐπομένως οἱ ὑπηρέται εἶχον δίκαιον ἀλλ' ὃ ἵππος;

· Εκ τῆς ἀμφιβολίας ταύτης ἀπήλλαξεν αὐτὴν διάκρισην τὸν ἵππον οἰκέτης δεῖξας αὐτῇ τὸ ἐφίππιον.

· Η κυρία Πέτκωφ ἀμα ἰδοῦσα τοῦτο ἡξέβαλε κραυγὴν καὶ ἐπεσε λειπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας ὑπηρετοίς τινάς. Εἶδεν ἐπὶ τοῦ ἐφίππου χιόνα ἐρυθρὰν ἔξ αἱματος κατερχούμενου μέχρι τῆς κοιλίας τοῦ ἵππου. Ωδήγησαν αὐτὴν πάραυτα εἰς τινὰ τῶν θαλάμων τῆς οἰκίας.

Μετ' ὀλίγον προσῆλθε πρὸς τὸ συνηθρούμενον ἐν τῇ δδῷ πλῆθος καὶ τις κύριος φέρων ἐνδυμασίαν χειμερινὴν καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως. · Εφόρει πῖλον ἐκ δέρματος πολυτιμοτάτου καλύπτοντος τὰ ὄτα καὶ μέρος τοῦ τραχήλου, μακρὸν ἐπενδύτην ὑπερραμμένον ώσαύτως διὰ πολυτίμου δέρματος καὶ καθήκοντα μέχρι τῶν γονάτων καὶ ὑποδήματα φθάνοντα ὑπεράνω αὐτῶν. "Αμα φθάς·

— Τί συμβαίνει; ἡρώτησεν.

— Λύκοι, λέγουν, ἐφχγον τὸν κύριον Πέτκωφ, εἰπόν τινες.

— Τί λέγετε; . . . εἶναι βέβαιον; ὑπέλαβε καὶ συγχρόνως τὸ πρόσωπόν του ὅπερ πρὶν ἦτο πως ὡχρὸν ἀνελάμβανεν ἡδη τὴν χροιάν του.

— Μάλιστα βεβαιώτατον.

— "Α! τί δυστύχημα! πόσον καλός άνθρωπος ήτο, υπέλαβε. Βεβαίως ή δυστυχήσεις σύζυγός του θὰ έχῃ ανάγκην παραμυθίας, προσέθυνε καὶ ήτοι μάσθη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν.

— Αλλὰ πράγμα τι ἀκατάληπτον μὲν εἰς τοὺς ἄλλους, ὅπερ ὅμως οὗτος κάλιστα ἐνός, ἔφαίνετο καλύτον αὐτόν.

— Βεβαίως, κύριε· σεῖς ἔχετε σχέσεις μὲ τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου· κάμετε αὐτὴν τὴν γάριν εἰς τὴν κυρίαν καὶ πηγαίνετε νὰ τὴν παρηγορήσετε δλίγον· τὴν ἐπήρεξαν μάλιστα ἐπάνω λειποθυμημένην...

— Πῶς; λειπόθυμον! . . . ἀνέκραξεν ὁ ἄγνωστος ωγριῶν.

— Ναί· ἐπειδὴ εἶδε τὸ ἀλογον αἴματωμένον . . .

— Η παρότρυνσις τῶν χωρικῶν ἀφ' ἐνὸς, ἡ εἰδοτοις τῆς λειποθυμίας ἀφ' ἑτέρου ἀπέδωκαν αὐτῷ τὸ ἀπολεσθὲν θάρρος. Αλλὰ·

— Τί νὰ σᾶς πᾶ, μωρὲ παιδιά, εἶπεν ὁ παντοπόλης τοῦ χωρίου δεστις πατρίδας εἶχε τὴν "Ηπειρον, μὲ φαίνεται δὲ αὐτὸν τὸν ἀνθρώπον δὲν τὸν ἔφαγαν οἱ λύκοι..."

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐκράτησαν τὸν ἄγνωστον ὃν ἐνόμιζε τις καθηλωμέντας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Τόσην δέρκη συλλογίζομαι, ἐξηκολούθησεν ὁ παντοπόλης, συλλογίζομαι πᾶς εἶναι δύνατὸν νὰ φάγουν ἵνα ἀνθρώπον οἱ λύκοι καὶ νὰ μὴ φάγουν ἢ ἀκρωτηριάσουν τούλαχιστον τὸ ἀλογο . . . καὶ δεύτερον, τί διαβολο! τὴν φάγι τοῦ ἀλόγου εἶχαν γιὰ τραπέζι αὐτοὺς οἱ διαβολόλυκοι καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν ἔφαγκαν . . . Ἐπειδὴ ή σέλλα τοῦ ἀλόγου ήτο δῆλη αἴματα . . . Μὰ τὴν ἀλήθειαν, κάτι ἄλλα θὰ συνέβη . . .

— Εκάστη λέξις τοῦ παντοπόλου ὡς ζέουσα λάβα διεβίβρωσκε τὰ στήθη τοῦ ἀγνώστου.

— Ωσάν τί υποπτεύεις, Μαστρο-Σίμο; Τρώτης τις τῶν χωρικῶν.

— Δὲν τίξεμέρω, ἀπήντησεν οὗτος, τὸ πράγμα ὅμως ἐλπίζω νὰ φανερωθῇ . . .

— Ο ἄγνωστος ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας ἔρριγκος βίγος, ὅπερ ὅμως οὐδενὶ τῶν παρόντων ἐγεποίησεν ἐντύπωσιν· διότι τις ιστάμενος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ καθ' θν

χρόνον ἡ χιὼν καταπίπτει συστρεφομένη ὑπὸ τοῦ βορρᾶ δὲν φυγοῖ;

— Καλὰ λέγεις, Μαστρο-Σίμο, εἶπεν ἄλλος τις· πῶς ἔφαγαν τὸν ἀνθρώπον αὐτὸν οἱ λύκοι, ἐνῷ τὸ ἀλογο δὲν ἔχει οὐδὲ δαγκωματιά;

— Βέβαια! υπέλαβεν ὁ παντοπόλης ἐναρθρυνόμενος διὰ τὴν ὑπὸ τῶν ἄλλων παραδοχὴν τῆς γνώμης του.

— Ο ἄγνωστος ἐστρέψθη καὶ εἶδεν αὐτὸν διὰ βλέμματος ὅπερ τὸν ἐπάγωσε.

— Καὶ δὲν μοι λέγεις, παρακαλῶ, τὸ ἔπαθεν; Τρώτης μετὰ φωνῆς κάπως υποτρεψούστης.

— Τι ἔπαθε; καὶ θέλεις ἐρώτημα! υπέλαβεν ὁ παντοπόλης δργισθεὶς διὰ τὸ αὐθαδες ἐκεῖνο βλέμμα, κάποιος τὸν ἐσκότωσε, νὰ τί ἔπαθε! . . .

— Επηκολούθησαν τὰς λέξεις ταύτας ειγματί τινες σιωπῆς, καθ' ἓς ὁ ἄγνωστος ἐσκέπτετο· πάραυτα ὅμως οἱ διφθαλμοί του ἐξήστραψαν ὑπὸ γαρας.

— Νὰ μάθης, ἀθλίε, εἶπε καθ' ἐκυπόν, δτι δὲν πρέπει νὰ ἀποκαλύπτης μυστήρια! βεβαίως ἐπραξας τοῦτο ἀκουσίως, ἀλλὰ τί μὲ μέλει; Αρκεῖ δὲ τὸ ἀπεκάλυψας. Εἶτα δὲ δύψω τὴν φωνήν·

— Χωρικοί! εἶπεν, ἀφοῦ ὁ ἀνθρώπος οὗτος τασσοῦτον ἐπιμένει εἰς τὴν γνώμην του αὐτὴν, δτι δηλαδὴ ὁ φίλος μου ἐδολοφονήθη, βεβαίως θὰ γνωρίζῃ καὶ τὸν φονέα του, οιως μάλιστα εἶναι αὐτὸς ὁ ίδιος . . . Συλλάβετε καὶ διδηγήσατε αὐτὸν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐντὸς δλίγου πιστεύω δτι τὸ πράγμα θὰ ἀποδειγθῇ. Εάν τὸν διφήσετε νὰ φύγῃ, θὰ φανητε συνένοχοι αὐτοῦ, καὶ προσέχετε . . . Εγὼ ἀναβαίνω ἐπάνω διὰ νὰ ἴδω πῶς ἔχει ἡ δυστυχήσει κυρία, προσέθυνκε καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Γνωρίζουσα· βεβαίως οἱ ἀναγνῶσται ἥμων,—ἢ ἂν δὲν γνωρίζωσιν, ἃς τὸ μάθωσι τώρα,—τὸ μίσος ὅπερ διατρέφουσιν ἐναντίον ἀλλήλων ἐν Θράκη καὶ Μακεδονίᾳ, οἱ Ἑλληνες καὶ οἱ Βούλγαροι. Οὐ τοῦ παρόντος νομίζομεν νὰ ἐκθέσωμεν τίνα τὰ αἴτια τοῦ μίσους τούτου καὶ τις τῶν δύο ἐθνικοτήτων ἔχει υπὲρ αὐτῆς τὸ δίκαιον.

Ο Μαστρο-Σίμος ἀνήκων εἰς τὴν πρώτην ἐξ αὐτῶν καὶ ἔχων τὸν ἔμφυτον παρῆμέν τοῖς Ἑλλησιν ἐγωΐσμῳ, τοῖς πάντοτε ἐναθρυνούμενοις ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν προγόνων, καθήπτετο ἐκάστοτε τῶν χωρικῶν ἀποκαλῶν αὐτοὺς βαρβάρους, ἀμαθεῖς, νιψθροὺς, ἐπομένως ἐμισεῖτο καὶ ὑπεβλέπετο ὑπὲρ αὐτῶν, οἵτινες δῆμοις δὲν ἐδείχνυον πρὸς αὐτὸν τὴν δυσαρέσκειάν των, ὑπεκρίνοντο δὲ τοῖς ἐξελάμβανον τὰς προσθλὰς αὐτοῦ ὡς ἀστείσμονες, διότι τὰ δυνάματα τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν εὑρίσκοντο σίς τὸ κατάστιχόν του ἐπειδὴ δὲ,

δρυὸς πεσούσης πᾶς ἀνὴρ ξυλεύεται,
εὑρόντες ἥδη εὐκαιρίους ἐπέπεσσον ἀπαντες
κατ’ αὐτοῦ καὶ τὸν ἀπήγαγον εἰς τὴν φυλακὴν κραυγάζοντες.

— Δολοφόνε!.. δολοφόνε!.. μᾶς ἐφόνευσας τὸν καλλίτερον συμπολίτην! ἄθλιε, Γραικύλε...

Μάτην ὁ δυστυχὸς Μαστρο-Σίμος διεμαρτύρετο, μάτην ἐκραγάζειν δὲ τὸ ἥδικεῖτο· οὔδεις ἦν ὁ ἀκούων, ἐφέρθηταν μάλιστα κατ’ αὐτοῦ καὶ τινες λίθοι.

— Ἀρήσατέ με τούλαχιστον νὰ κλείσω τὸ παντοπωλεῖόν μου, ίκέτευσεν ὁ δυστυχὸς βλέπων τὴν ἀμετάτρεπτον αὐτὸν ἀπόφασιν νὰ τὸν δὸληγήσωσιν εἰς τὴν φυλακὴν.

— Ὁχι! Ὁχι! δολοφόνε! ἀνέκραζον ἀπαντες.

Τοῦτο μάλιστα ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ δράμωσί τινες εἰς τὸ παντοπωλεῖον, ὅπερ ἐν φοτῇ ὀφθαλμοῦ διηρπάγη. Ἐννοεῖται δὲ καὶ τὸ φόβητρον τῶν χωρικῶν, τὸ κατάστιχον τοῦ Μαστρο-Σίμου, ἐξηρανίσθη.

Οὐεν δὲτούχης Ἡπειρώτης ὠδηγήθη εἰς τὴν φυλακὴν.

Ηδη ἵσως τις τῶν ἀναγνωστῶν ἐρωτήσῃ, τί ἐξήτει ἐν μέσῳ Βουλγαρικοῦ χωρίου Ἡπειρώτης παντοπώλης.

Ἡ ἐρώτησις αὗτη καίπερ κατὰ ποδῶν ἀλογος φαινομένη, — καὶ ζητοῦμεν συγγάμην ἀπὸ τὸν ἐρωτήσαντα ἀναγνώστην, — εἶνε δῆμος τούλαχιστον κατὰ τὴν περιστασιν ταύτην δικαία, καὶ διὰ τοῦτο ἐνδίλγοις ἀπαντῶμεν.

Τὸ περίεργον τοῦτο παρατηρεῖται ἐν

Τουρκίᾳ, ἴδιως τῇ εύρωπαικῇ. Ἐπισκέφθητε οἴκ δῆποτε χωρία, ἔχοντα ὅσα δῆποτε παντοπωλεῖα, οἱ κύριοι αὐτῶν, δὲν ὅχι βλων, τούλαχιστον τοῦ ἑνὸς ἢ τῶν δύο θὰ ἦνε Ἡπειρώται. Περιηγήθημεν ὅλην σχεδὸν τὴν Θράκην, πλεῖστα μέρη τῆς Μακεδονίας καὶ Βουλγαρίας, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἤδυν ἥθημεν νὰ εὕρωμεν χωρίον ἄνευ τοιούτου. Διηγοῦνται μάλιστα καὶ τὸ ἔξης ἀνέκδοτον, διότι παραβλέπομεν πρὸς μείζονας τῶν λόγων μας τούτων πίστωσιν.

Λγγλος τις παρατηρήσας τὸ φαινόμενον τοῦτο ἀπεφάσισε, — πάντοτε οἱ Ἡγγλοι διαπράττουσι τὰς μεγάλας ἀνοσίας, — νὰ ἀναζητήσῃ πανταχοῦ ἵνα εὕρῃ ἐν καὶ μόνον τούλαχιστον χωρίον, οὐτινος ὁ παντοπώλης νὰ μὴ ἦνε Ἡπειρώτης. Ἐπισκεψίεις ὅλον τὸ ἀνατολικὸν ἡμισφαίριον καὶ μὴ ἐπιτυχὼν τοῦ σκοποῦ του μετέβη καὶ εἰς τὸ δυτικὸν, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἀπέτυχεν. Ἐξακολουθῶν λοιπὸν τὴν περιήγησίν του ἔφθασεν εἰς τι χωρίον ἐν μιᾷ τῶν ἐγγατιῶν τῆς Ἀμερικῆς κείμενον, ἐνθα ἦνο βέβαιος δὲν θὰ ὑπῆρχεν Ἡπειρώτης. Εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐν καὶ μόνον παντοπωλεῖον τοῦ χωρίου καὶ βλέπει χωλόν τινα κύριον περιποιούμενον τοὺς θαμῶνάς του.

— Τίς εἶνε ἡ πατρίς σου; ἐρωτᾷς αὐτὸν ἄμα εἰσελθών.

— Η Ἡπειρος, κύριε, ἀπαντᾷς δὲ χωλός παντοπώλης ἀπορῶν πως διὰ τὴν τοιαύτην προθυμίαν τοῦ τέκνου τῆς ξανθῆς Ἀλβίονος.

— Αο! ὡ! ἀνέκραζεν ὁ ἀγαθὸς Ἡγγλος, σὺ χωλὸς ἀν ἡλίθες ἔως ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν ἦσσο τοιοῦτος, ἀπορῶ μὰ τὴν ἀλήθειαν ποῦ θὰ ἐπήγαινες!

Δὲν θὰ γελάσωσι, πιστεύομεν, οἱ ἀναγνῶσται οὔτε μὲ τὴν ἀγαθότητα τοῦ συγγραφέως ἐμβολόντος εἰς τὴν διήγησίν του ἐπεισόδιον μὴ συνδεόμενον μετ’ αὐτῆς, οὔτε μὲ τὸν πλάνητον βίον τῶν τέκνων τῆς εὐάνδρου Ἡπείρου· διότι αὐτὴ ἡ λέξις εὐαρδρος ἦν ἀπαντες μεταχειριζόμενη ὄμηλούντες περὶ αὐτῆς ἀρκεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὰς πλάνας τῶν τέκνων της. Ἐὰν αὗται δὲν εἶχον γέραν, δὲν θὰ ἤριθμοῦμεν μεταξὺ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους ἥμων τοὺς Ζωσιμάδας, Καπλάνας, Ζάππας

καὶ τὴν λοιπὴν χορσίαν τῶν ἀοιδίμων ἐκείνων ἀνδρῶν.

’Αλλ’ ἀς ἐπικνέλθωμεν εἰς τὴν διήγησιν.

’Ο ἄγνωστος εἰσελθὼν εἰς τὸν θάλαμον εὗρε τὴν κυρίαν κειμένην ἔκταῦδην ἐπὶ τινος ἀνακλίντρου. ’Ἐρωτήσας δὲ τὴν παρισταμένην ὑπηρέτριαν τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τῆς κυρίας Πέτκωφ προύχώρησε καὶ ἐλαύνει αὐτὴν τῆς χειρός.

’Αστραπὴ εὐχαριστήσεως ἀκαριαῖα ἐρήτισε τὸ πρόσωπόν του.

— ’Εκάμετε πολὺ κακὰ νὰ μὴ ἀφίσσετε ἐλεύθερον τὸ στῆθος τῆς κυρίας, εἶπε καὶ πάρκυτα ἀπεκάλυψε τὸ στῆθός της. Εἴτα στὰς καὶ παρατηρήσας αὐτὴν διὰ βλέμματος μεστοῦ ἀνοσίου ἔρωτος ἔθερε τὴν χειρα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς νεαρᾶς γυναικός.

’Η κυρία Πέτκωφ, εἴτε διότι ἡσθάνθη τὴν ψυχρὰν αὐτοῦ χειρα ἐπὶ τῆς καρδίας της, εἴτε διότι ἡ κατέγραψε αὐτὴν λειποθυμία τρέξατο διασκεδαζομένη, ἡνέῳξε τοὺς ἀφθαλμοὺς καὶ ἔφερε τὸ βλέμμα πέριξ αὐτῆς. Ἰδοῦσα δὲ τὸν ἄγνωστον πρὸ αὐτῆς ἰστάμενον·

— Εὐχαριστῶ, κύριε, ἐψιθύρισεν.

Οὗτος προσεπάθει νὰ καθησυχάσῃ αὐτὴν διὰ λέξεών τινων ἀορίστων, ἐφαίνετο κατεχόμενος ὑπὸ πυρτοῦ, ἐκ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν του διεγένετο οὐκ οἰδά τι ἴερόσυλον. ’Ανηγειρε τὴν ἀτυχῆ γυναικαν ὃσεὶ θέλων νὰ τοποθετήσῃ αὐτὴν καλῶς, — πράγματι δρμῶς ὅπως αἰσθανθῇ τὴν πνοὴν αὐτῆς διατρέχουσαν ἐπὶ τῶν παρειῶν του, διὰ τὴν κυρία Πέτκωφ καταληφθεῖσα ὑπὸ νέας λειποθυμίας κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ στῆθους του.

— ’Ο σύζυγός μου... . ἐψιθύρισε, ποὺ εἶναι ὁ σύζυγός μου... .

— Κύρια, δὲν ἔπαθε τίποτε... . ἐψέλισεν ὁ ἄγνωστος δεστις κρατῶν τὴν γυναικαν ταῦτην εἰς τὰς ἀγκάλας του ἡσθάντο τὰ γόνατά του καμπτόμενα μὴ δυνηθεῖς δὲπὶ τέλους νὰ ἀντιστῆ κατέπεσε μετ’ αὐτῆς ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου.

’Η κεφαλὴ τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἔκειτο ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς καρδίας του οὗτος δὲ παρετήρει τὴν λειπόθυμον ταύτην ὥραιότητα, τὴν καταστάσαν ἡδη ὥραιοτέραν ἐνεκα τῆς διαχειμένης κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπὶ τοῦ προσώπου της ἐλαφρᾶς ὡχρότητος,

μετ’ ἀπληστίας μεγίστης. Μόλις λεπτά τινα παρηλθον οὕτω, καὶ ἡ νεαρὰ γυνὴ ἀνεσκίρτησεν, ὃσεὶ ἔκειτο, οὐχὶ ἐν ταῖς ἀγκάλαις φίλου, ἀλλὰ τίγρεως. Κατενόησεν δὲ τις παλμοὶ τῆς καρδίας ἐφ’ ἣς ἐστηρίζετο δὲν ἦσαν παλμοὶ συμπαθείας καὶ λύπης, ἀλλ’ ἵεροσύλου καὶ κίσχρᾶς ἡδονῆς.

— Πάλιν αὐτὸς... . ἐψιθύρισε συνερχομένη.

’Ο ἄγνωστος ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας συνέσπασε τὰς ὀφρῦς.

— Κύρια... . ἐψέλλισε μετὰ τόνου ὑπερφαίνοντος δυσκρέσπειαν.

’Η κυρία Πέτκωφ μετ’ ὀλίγον συνῆλθεν ἐντελῶς. ’Εσκέφθη ὅτι οὐδὲ ἀκουσίως ἔκατης ἐπρεπε νὰ δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, διὸ ἔσως εἶχε λόγους νὰ μισῇ, στιγμάς τινας ἡδονῆς. ’Η σκέψις αὐτῇ τὴν ἡνάγκασε ν’ ἀνακλάσῃ τὰς ἀπολεσθείσας δυνάμεις της.

(ἀκολουθεῖ)   Δ. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

— — —

Ο ΠΟΤΑΜΟΣ ΣΤΥΞ

(Απόσπασμα περιηγήσεως τοῦ Δ. Δελτίλλη.
Tour du monde, 1863.)

’Εκεῖθεν διευθύνθημεν πρὸς τὰ παράλια τῆς Νεκρᾶς θαλάσσης, καὶ, πρό τινος μηρᾶς λειάντης ὅκτω ἢ δέκα μόλις μέτρων πλακτείς, δρεῖλα νὰ δρυλογήσω δὲ τις ἀλυσοτικανοὶ κάμνουσι συγκήν τατάχρησιν τῶν παρπαθῶν δνομάτων. Μετ’ ὀλίγον εὔρουσαν εὑρὺ ρεῦμα ὅδατος φράσσον τοῦτον τὴν δίοδον. ’Ο ὑπόγειος οὖτος ποταμὸς καλεῖται Στύξ. ’Αναβαίνω εἰς τὴν χονδροειδῆ λέπθον τοῦ Καρῶν, δι μέλας ναύτης μου ἐκφέρει κραυγάς τινας καὶ οἱ θόλοι ἀντηχοῦσι μακράν. Ήτα διέθετέ τις δὲ της τρόπου γόσι: ψυχῶν καταδικασθεῖσῶν εἰς τὰ αἰώνια ἔκεινα ακότη. Λί διδεῖς ἡμῶν ἐπιγένουσι γρώματα ἐρυθρωπὰ ἐπὶ τῶν βράχων ἐνῷ ἐπὶ τοῦ ὅδατος τῆς Στυγὸς ὅλου ἀκτινοθολοῦντος ὑπὸ λαμπρῶν ἀντανακλάσεων φαίνεται γιγαντώδης ἡ σκιαγραφία τοῦ μαύρου. Τὸ παράδοξον ἔκεινο θέαμα μὲ ἐβύθιζεν εἰς ἀλλοκότους σκέψεις, διταν τρομερός τις κρότος ἀντήγησεν αἰφνις εἰς τὸ